

Istungidokument

A9-0133/2020

6.7.2020

*****I**

RAPORT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 654/2014, milles käsitletakse liidu õiguste kasutamist rahvusvaheliste kaubanduseeskirjade kohaldamisel ja jõustamisel
(COM(2019)0623 – C9-0197/2019 – 2019/0273(COD))

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon

Raportöör: Marie-Pierre Vedrenne

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus *paksus kaldkirjas*. Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus *paksus kaldkirjas*. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus *paksus kaldkirjas*.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud *paksus kaldkirjas*. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud *paksus kaldkirjas* ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.

Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI	18
VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS	20
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	21

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 654/2014, milles käsitletakse liidu õiguste kasutamist rahvusvaheliste kaubanduseeskirjade kohaldamisel ja jõustamisel
(COM(2019)0623 – C9-0197/2019 – 2019/0273(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2019)0623),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 207, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0197/2019),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Euroopa Kohtu arvamust 2/15¹,
 - võttes arvesse oma 28. novembri 2019. aasta resolutsiooni WTO apellatsioonikogu kriisi kohta²,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit (A9-0133/2020),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus
Volitus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- *võttes arvesse Euroopa Kohtu arvamust 2/15,*

Muudatusettepanek 2

¹ ECLI:EU:C:2017:376.

² Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2019)0083.

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1a) Euroopa Kohtu arvamus 2/15^{1a} pakkus ulatuslike kaubanduslepingutega hõlmatud pädevuste küsimuses selgust. Arvamuses täpsustatakse muu hulgas, et kaubanduse ja kestliku arengu peatükkides hõlmatud tingimused kuuluvad liidu ainupädevusse ning et kestliku arengu eesmärk on ühise kaubanduspoliitika lahutamatu osa.

^{1a} *ECLI:EU:C:2017:376.*

Muudatusettepanek 3

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2a) Määrus peaks tagama jõustamismehhanismi ühtse kohaldamise kaubandusvaidlustes, mis on seotud rahvusvaheliste kaubanduslepingutega, sealhulgas piirkondlike või kahepoolsete lepingutega. Vaidluste lahendamise sätted, sealhulgas piirkondlikes või kahepoolsetes kaubanduslepingutes sisalduvad sätted, ei pruugi olla piisavalt konkreetsed või selged, et kaubanduslepingutest tulenevate kohustuste selge rikkumise korral vaidlusi tõhusalt lahendada. Täielik mõjuhinnang peaks olema lisatud komisjoni tulevasele seadusandlikule ettepanekule vaadata läbi määrus (EL) nr 654/2014. Komisjon peaks tegema ettepanekuid kestliku arengu kohustuste täitmise tugevdamiseks.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4a) Liit nõuab WTO hallatava ja WTO lepingu artikli 23 kohaselt jõustatava rahvusvahelise kaubandusõiguse ülimuslikkust ning teeb koostööd kõigis WTO vaidluste lahendamise mehhanismi reformimise püüdlustes, et tagada WTO apellatsioonikogu nõuetekohane toimimine.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4b) Hiljemalt ... [üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumist] peaks komisjon andma Euroopa Parlamendile ja nõukogule aru rahvusvaheliste kaubandusvaidluste lahendamise tavade käimasolevast arengust ja meetmetest, mis ta on võtnud seoses WTO apellatsioonikogu reformimisega.

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5b) Liit on endiselt pühendunud rahvusvaheliste vaidluste lahendamise mitmepoolsele käsitusviisile, eeskirjadel põhinevale kaubandusele ja rahvusvahelisele koostööle, et saavutada ÜRO kestliku arengu eesmärgid.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7a) Teenused ja intellektuaalomandi õigused moodustavad suure ja kasvava osa ülemaailmsest kaubandusest ning on hõlmatud rahvusvaheliste kaubanduslepingutega, sealhulgas ELi piirkondlike või kahepoolsete lepingutega. Seepärast on asjakohane lisada teenused ja intellektuaalomandi õigused selliste kaubanduspoliitiliste meetmete kohaldamisalasse, mida liit saab võtta ning mis praegu piirduvad kaupade ja riigihangetega. Nende meetmete kohaldamisala laiendamine peaks muutma määruse (EL) nr 654/2014 sidusamaks ja tõhusamaks.

Selgitus

Praegu piirdub määrus (EL) nr 654/2014 teatavate meetmetega kaupade ja riigihangete valdkonnas.

Meetmeid ei saa võtta muudes valdkondades, nagu teenused ja intellektuaalomand.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7b) Võttes arvesse kasvavaid pingeid rahvusvahelises kaubanduses ja WTOs valitsevat kriisi, peaks liit suutma kiiresti reageerida, kui tema suhtes võetakse ühepoolne ja ebaseaduslik meede. Seepärast peaks liidul olema võimalik kehtestada meetmeid, kui kolmas riik rikub selgelt rahvusvahelist õigust või liidu ees olevaid kaubanduskohustusi, mis ohustab või kahjustab liidu ärihuve või seab ohtu liidu strateegilise autonoomia, tingimusel et liit on kõnealused

***ebaseaduslikud meetmed WTOs või
asjaomase vaidluste lahendamise organi
ees nõuetekohaselt vaidlustanud.***

Selgitus

Eesmärk on suurendada Euroopa Liidu suutlikkust reageerida juhul, kui tema suhtes võetakse ebaseaduslikke meetmeid. See tugedaks määruse hoiatavat mõju, tagades ELi viivitamatu reageerimise ja tema huvide kaitsmise. Siiski on oluline meelde tuletada, et vastumeetmed peaksid olema proportsionaalsed ja neid tuleks võtta üksnes viimase abinõuna.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) Määruse (EL) nr 654/2014
***läbivaatamisklauslit tuleks pikendada veel
viieks aastaks ja see peaks hõlmama
kavandatud muudatuse kohaldamise
läbivaatamist.***

Muudatusettepanek

(9) Määruse (EL) nr 654/2014
läbivaatamisklausel peaks hõlmama ***ka***
kavandatud muudatuse kohaldamise
läbivaatamist.

Selgitus

Komisjoni kavandatud kuupäev (1. märts 2025) on liiga kaugel. Määruse läbivaatamine peab aset leidma varem, Euroopa Parlamendi praeguse koosseisu ametiaja jooksul, et selgitada välja selle rakendamise tulemused ja vajalikud kohandused.

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt -1 (uus)**
Määrus (EL) nr 654/2014
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt b

Kehtiv tekst

b) tasakaalustada kontsessioone või muid kohustusi liidu ja kolmandate riikide vahelistes kaubandussuhetes olukorras, kus liidust pärit toodete suhtes kehtivaid nõudeid on muudetud nii, et see kahjustab

Muudatusettepanek

-1) Artikli 1 punkt b asendatakse järgmisega:

b) tasakaalustada kontsessioone või muid kohustusi liidu ja kolmandate riikide vahelistes kaubandussuhetes olukorras, kus liidust pärit toodete ***või teenuste*** suhtes kehtivaid nõudeid on muudetud nii, et see

liidu huve.

kahjustab liidu huve.

Selgitus

Tuleks selgitada, et muuta võidakse ka teenuste suhtes kehtivaid nõudeid.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt -1 a (uus)

Määrus (EL) nr 654/2014

Artikkel 2 – lõik 1 – punkt b

Kehtiv tekst

b) „kontsessioonid või muud kohustused” – soodustariifid või mistahes muud hüvitised, mida liit on kohustunud rahvusvahelise kaubanduskokkuleppe alusel kohaldama kaubavahetuses kolmanda riigiga, kes osaleb selles kokkuleppes;

Muudatusettepanek

-1a) Artikli 2 punkt b asendatakse järgmisega:

b) „kontsessioonid või muud kohustused” – soodustariifid, ***kohustused teenuste valdkonnas, intellektuaalomandi õiguste kaubanduspektidega seotud kohustused*** või mistahes muud hüvitised, mida liit on kohustunud rahvusvahelise kaubanduskokkuleppe alusel kohaldama kaubavahetuses kolmanda riigiga, kes osaleb selles kokkuleppes;

Selgitus

Teenuste ja intellektuaalomandi õiguste lisamine liidu kaubanduspoliitiliste meetmete loetellu suurendab määruse usaldusväarsust ja heidutavat mõju. Seepärast on vaja määratlust muuta.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt b

Määrus (EÜ) nr 654/2014

Artikkel 3 – lõige 1 – punkt bb

Komisjoni ettepanek

„bb) kaubandusvaidluste puhul, mis on seotud muude rahvusvaheliste kaubanduslepingutega, sealhulgas piirkondlike või kahepoolsete lepingutega,

Muudatusettepanek

„bb) kaubandusvaidluste puhul, mis on seotud muude rahvusvaheliste kaubanduslepingutega, sealhulgas piirkondlike või kahepoolsete lepingutega,

kui kohtumõistmine ei ole võimalik, sest kolmas riik ei astu vaidluste lahendamise menetluse toimimiseks vajalikke samme;“

kui kohtumõistmine ei ole võimalik, sest kolmas riik **lökkab menetluse edasi või** ei astu vaidluste lahendamise menetluse toimimiseks vajalikke samme;“

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 a (uus)

Määrus (EL) nr 654/2014

Artikkel 3 – lõige 1 – punkt d

Kehtiv tekst

d) juhtudel, kui WTO liige muudab kontsessioone GATT 1994 artikli XXVIII kohaselt ning kompensatsioonimehhanisme ei ole kokku lepitud.

Muudatusettepanek

1a) Artikli 3 punkt d asendatakse järgmisega:

d) juhtudel, kui WTO liige muudab kontsessioone **või kohustusi** GATT 1994 artikli XXVIII **kohaselt või teenustekaubanduse üldlepingu (GATS) artikli XXI** kohaselt ning kompensatsioonimehhanisme ei ole kokku lepitud.

Selgitus

Tuleks selgitada, et kontsessioonides või kohustustes võib teha muudatusi ka teenuste valdkonnas.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 1 b (uus)

Määrus (EL) nr 654/2014

Artikkel 3 – lõige 1 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1b) Artiklisse 3 lisatakse järgmine punkt:

da) kui kolmas riik võtab kaubanduspoliitilisi meetmeid, mis ohustavad või kahjustavad liidu ärihuve või ohustavad liidu strateegilist sõltumatust ja kujutavad endast rahvusvahelise õiguse selget rikkumist või liidu ees võetud kaubanduskohustuste

selget rikkumist, tingimusel et liit on need meetmed WTOs või asjaomase vaidluste lahendamise organi ees nõuetekohaselt vaidlustanud.

Selgitus

EL peab tugevdama oma vahendeid, et reageerida mis tahes ühepoolsele ebaseaduslikule meetmele, mille kolmas riik on tema suhtes võtnud ja mis kahjustab tema huve. ELil peab olema võimalik kehtestada artiklis 5 sätestatud kaubanduspoliitilisi meetmeid, kui kolmas riik rikub tema suhtes selgelt rahvusvahelise õiguse norme. Need meetmed on ajutised ja nende eesmärk on kaitsta liidu õigusi.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2

Määrus (EL) nr 654/2014.

Artikkel 4 – lõige 2 – punkt bb

Komisjoni ettepanek

bb) kui võetakse meetmeid kaubavahetuse piiramiseks kolmanda riigiga artikli 3 punkti aa või artikli 3 punkti **bb** kohastes olukordades, peavad sellised meetmed olema vastavuses liidu ärihuvide olematuks muutmise või vähendamisega, mille on asjaomase kolmanda riigi meetmed põhjustanud;“

Muudatusettepanek

bb) kui võetakse meetmeid kaubavahetuse piiramiseks kolmanda riigiga artikli 3 punkti aa, **artikli 3 punkti bb** või artikli 3 punkti **e** kohastes olukordades, peavad sellised meetmed olema vastavuses liidu ärihuvide olematuks muutmise või vähendamisega, mille on asjaomase kolmanda riigi meetmed põhjustanud, **ja nii palju kui võimalik, pakkuma leevendust liidu mõjutatud sektoritele;**“

Selgitus

Meetmete kehtestamine peab olema sihipärane ja proportsionaalne ning seda tuleks kasutada üksnes viimase abinõuna.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 a (uus)

Määrus (EL) nr 654/2014

Artikkel 4 – lõige 2 – punkt d

d) kui kolmanda riigiga peetavas kaubavahetuses tühistatakse kontsessioonid kooskõlas GATT 1994 artikliga XXVIII ja seonduva WTO vaidluste lahendamise käsitusleppega⁵, peavad need kontsessioonid olema sisuliselt samaväärsed asjaomase kolmanda riigi poolt muudetud või tühistatud **kontsessioonidega**, seda vastavalt GATT 1994 artiklis XXVIII ja seonduvas WTO vaidluste lahendamise käsitusleppes kehtestatud tingimustele.

2a) Artikli 4 lõike 2 punkt d asendatakse järgmisega:

d) kui kolmanda riigiga peetavas kaubavahetuses tühistatakse kontsessioonid **või kohustused või kui neid kontsessioone või kohustusi muudetakse** kooskõlas GATT 1994 artikliga XXVIII ja seonduva WTO vaidluste lahendamise käsitusleppega⁵ **või teenustekaubanduse üldlepingu (GATS) artikliga XXI ja sellega seotud rakendusmenetlustega**, peavad need kontsessioonid **ja kohustused** olema sisuliselt samaväärsed asjaomase kolmanda riigi poolt muudetud või tühistatud **kontsessioonide või kohustustega**, seda vastavalt GATT 1994 artiklis XXVIII ja seonduvas WTO vaidluste lahendamise käsitusleppes kehtestatud tingimustele **või GATSi artiklile XXI ja sellega seotud rakendusmenetlustele**.

⁵ Käsituslepe GATT 1994 XXVIII artikli tõlgendamise kohta.

⁵ Käsituslepe GATT 1994 XXVIII artikli tõlgendamise kohta.

Selgitus

Tuleks selgitada, et kontsessioonides või kohustustes võib teha muudatusi ka teenuste valdkonnas.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 b (uus)
Määrus (EL) nr 654/2014
Artikkel 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b) Lisatakse järgmine artikkel:

Artikkel 4a

Euroopa Parlamendi ja/või nõukogu taotlus

1. *Euroopa Parlament ja/või nõukogu võivad paluda komisjonil võtta vastu artiklis 4 nimetatud rakendusaktid või võtta vajalikke meetmeid nende vastuvõtmiseks.*
2. *Kui Euroopa Parlament ja/või nõukogu otsustab kasutada lõikes 1 osutatud võimalust, esitab ta komisjonile tõendid artiklis 3 nimetatud juhtumite kohta, mis muudavad liidu ärihuvid olematuks või vähendavad neid.*
3. *Pärast taotluse kättesaamist teatab komisjon viivitamata Euroopa Parlamendile ja nõukogule, kuidas ta kavatses seda taotlust käsitleda.*

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 c (uus)
Määrus (EL) nr 654/2014
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2c) Artikli 5 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

ba) kulukohustuste või muude kohustuste peatamine teenuste valdkonnas;

Selgitus

Teenuste lisamine liidu kaubanduspoliitiliste meetmete loetellu suurendab määruse usaldusvärsust ja heidutavat mõju.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 d (uus)
Määrus (EL) nr 654/2014
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt b b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2d) Artikli 5 lõikesse 1 lisatakse järgmine punkt:

bb) intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektidega seotud kohustuste peatamine;

Selgitus

Intellektuaalomandi õiguste lisamine liidu kaubanduspoliitiliste meetmete loetellu suurendab määruse usaldusvärsust ja heidutavat mõju.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 e (uus)

Määrus (EL) nr 654/2014

Artikkel 7 – lõige 2 – punkt c

Kehtiv tekst

c) kui WTO liige **muudab kontsessioone, milles on kokku lepitud** GATT 1994 artikli XXVIII raames, siis kui asjaomane kolmas riik nõustub pakkuma liidule piisavat ja proportsionaalset kompensatsiooni pärast seda, kui artikli 4 lõike 1 kohane rakendusakt on vastu võetud.

Muudatusettepanek

2e) Artikli 7 lõike 2 esimese lõigu punkt c asendatakse järgmisega:

c) kui WTO liige **tühistab kontsessioonid või kohustused või muudab neid** GATT 1994 artikli XXVIII või teenustekaubanduse üldlepingu (GATS) artikli XXI kohaselt, siis kui asjaomane kolmas riik nõustub pakkuma liidule piisavat ja proportsionaalset kompensatsiooni pärast seda, kui artikli 4 lõike 1 kohane rakendusakt on vastu võetud.

Selgitus

Tuleks selgitada, et kontsessioonides või kohustustes võib teha muudatusi ka teenuste valdkonnas.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 2 f (uus)

Määrus (EL) nr 654/2014

Artikkel 9 – lõige 1

Kehtiv tekst

1. Käesoleva määruse kohaldamisel kogub komisjon teavet ja arvamusi liidu majandushuvide kohta seoses konkreetsete kaupade, teenuste või sektoritega, avaldades selleks teateid Euroopa Liidu Teatajas või kasutades muid sobivaid üldkasutatavaid kommunikatsioonivahendeid, täpsustades sealjuures ajavahemiku, mille jooksul teave tuleb esitada. Komisjon võtab esitatud teabe arvesse.

Muudatusettepanek

2f) Artikli 9 lõige 1 asendatakse järgmisega:

1. Käesoleva määruse kohaldamisel kogub komisjon teavet ja arvamusi liidu majandushuvide kohta seoses konkreetsete kaupade, teenuste või sektoritega **või intellektuaalomandi õigustega**, avaldades selleks teateid Euroopa Liidu Teatajas või kasutades muid sobivaid üldkasutatavaid kommunikatsioonivahendeid, täpsustades sealjuures ajavahemiku, mille jooksul teave tuleb esitada. Komisjon võtab esitatud teabe arvesse.

Selgitus

Teabe kogumine peab hõlmama ka intellektuaalomandi õigusi.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt a

Määrus (EL) nr 654/2014

Artikkel 10 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Hiljemalt 1. märtsiks 2025 vaatab komisjon läbi käesoleva määruse kohaldamisala, võttes eelkõige arvesse kohaldamisala muudatusi, mis jõustuvad [käesoleva muutmismääruse jõustumise kuupäev], kaubanduspoliitilised meetmed, mis võidakse vastu võtta, ja määruse rakendamise, ning esitab oma järeldused Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Muudatusettepanek

Esimesel võimalusel pärast ... [kolm aastat pärast käesoleva muutmismääruse jõustumist] kuid hiljemalt kaks aastat pärast seda kuupäeva peab komisjon vaatama läbi käesoleva määruse kohaldamisala, võttes eelkõige arvesse kaubanduspoliitilisi meetmeid, mis võidakse vastu võtta, ja määruse rakendamise, ning esitab oma järeldused Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Läbivaatamine hõlmab ettepanekuid kestliku arengu kohustuste täitmise

tugevdamiseks.

Selgitus

Komisjoni kavandatud läbivaatamise kuupäev on liiga kaugel. Määrus tuleks läbi vaadata varem, Euroopa Parlamendi praeguse koosseisu ametiaja jooksul.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt b

Määrus (EL) nr 654/2014

Artikkel 10 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b) lõiget 2 muudetakse järgmiselt:

välja jäetud

i) lõike 2 esimeses lõigus asendatakse esimene lause järgmisega: „Vastavalt lõikele 1 teostab komisjon läbivaatamise, mille eesmärk on kaaluda täiendavaid käesoleva määruse kohaseid kaubanduspoliitilisi meetmeid, millega peatatakse kontsessioone või muid kohustusi teenustekaubanduse valdkonnas.“.

ii) teine lõik jäetakse välja.

Selgitus

See lõige ei ole enam asjakohane, kuna määruse muudatustega laiendatakse kaubanduspoliitiliste meetmete kohaldamisala.

SELETUSKIRI

Taust ja Euroopa Komisjoni ettepanek

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 654/2014 loodi Euroopa Liidule (EL) horisontaalne õigusraamistik Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) asutamislepingust ja muudest rahvusvahelistest kaubanduslepingutest tulenevate õiguste jõustamiseks. Ülemaailmses kontekstis, kus vastumeetmete võtmine üha sageneb, oli oluline tugevdada ELi kaubandusõiguste jõustamist, kindlustada ELi usaldusväarsust ja lõppkokkuvõttes veenda meie kaubanduspartnereid järgima kaubanduskokkulepetes sätestatud mängureegleid.

Hiljutised arengud WTOs ja tema vaidluste lahendamise mehhanismi apellatsioonikogu blokeerimine on sundinud Euroopa Liitu määrust (EL) nr 654/2014 muutma. Lisaks peab EL suutma kaitsta oma huve rahvusvaheliste kaubanduslepingute raames olukordades, kus kolmandad riigid võtavad ebaseaduslikke meetmeid ja samal ajal blokeerivad vaidluste lahendamise protsessi. Määrus ei olnud algselt mõeldud selliste olukordade lahendamiseks, kuid praegused arengud, eelkõige WTO vaidluste lahendamise mehhanismi apellatsioonikogu blokeerimine, nõuavad, et liit tegutseks oma huvide kaitsmiseks võimalikult kiiresti.

12. detsembril 2019, päev pärast WTO apellatsioonikogu tegevuse lõpetamist, avaldas komisjon uue ettepaneku esialgse määruse muutmiseks. Komisjoni uue ettepaneku peamine eesmärk on käsitleda juhtumeid, kus protsess blokeeritakse pärast seda, kui liit on saanud WTO vaekogult positiivse otsuse. Selline blokeerimine tuleneb sellest, et teine pool kaebas otsuse edasi „õiguslikku vaakumi“ ja keeldus kasutamast WTO vaidluste lahendamise käsitluslepe artikli 25 kohast ajutist vahekohtumenetlust. Sellisel juhul ei anna vaidluste lahendamise protsess siduvaid tulemusi ja komisjoni ettepanek võimaldab ELil võtta vajalikke meetmeid, kui tal on õigus võtta meetmeid vastuseks kolmanda riigi kehtestatud meetmele.

Lisaks hõlmab komisjoni ettepanek sarnaseid juhtumeid, mis võivad tekkida seoses muude rahvusvaheliste kaubanduslepingutega, eelkõige piirkondlike või kahepoolsete lepingutega, kui kolmas riik ei tee vaidluste lahendamiseks vajalikku koostööd, näiteks kui kolmas riik ei määra vahekohtunikku ja kui menetluse jätkamiseks ei ole ette nähtud vahekohtumehhanismi.

Raportööri seisukoht

Raportöör toetab komisjoni ettepanekut ja nõustub, et vaja on kiireloomulisi meetmeid, kuna kehtivates õigusaktides esinevad lüngad tuleb kõrvaldada. Peame tagama, et Euroopa Liit suudab kaitsta oma huve rahvusvaheliste kaubanduslepingute raames olukordades, kus kolmandad riigid võtavad ebaseaduslikke meetmeid ja samal ajal blokeerivad vaidluste lahendamise protsessi. Lisaks on oluline kinnitada meie toetust mitmepoolsele, eeskirjadel põhinevale kaubandussüsteemile. Raportöör väljendab seetõttu heameelt mitmepoolse ajutise vahekohtumenetluse üle, mille EL ja veel 15 WTO liiget sõlmisid 27. märtsil 2020 ja mis jõustus 30. aprillil 2020, võimaldades lahendada WTO kaubandusvaidluste lahendamise funktsiooni ajutise halvatuse probleemi.

- ***Teenuste ja intellektuaalomandi õiguste lisamine kaubanduspoliitika meetmete kohaldamisalasse (artikkel 5)***

Raportöör on siiski seisukohal, et mitmed argumendid, mille Euroopa Parlament esitas juba määruse (EL) nr 654/2014 vastuvõtmise ajal, on endiselt kehtivad, ning soovib seetõttu määruse

kohaldamisala laiendada. Täpsemalt puudutab see teenuste ja intellektuaalomandi õiguste lisamist ELi kaubanduspoliitiliste meetmete loetellu.

Teenused ja intellektuaalomandi õigused moodustavad suure ja kasvava osa meie rahvusvahelisest kaubandusest ning on hõlmatud ELi kaubanduslepingutega. Teenuste ja intellektuaalomandi õiguste lisamine suurendab seega määruse usaldusväarsust ja hoiatavat mõju, näidates, et EL suudab oma kaubandusõigusi tõhusalt ja igakülselt kaitsta. Nende lisamine on vajalik sidusa õigusraamistiku loomiseks, et tagada ELi õiguste austamine ja see, et EL saab oma õigusi kaitsta, võttes meetmeid teenuste ja intellektuaalomandi õiguste valdkonnas sama kiiresti ja tõhusalt kui kaupade ja riigihangete valdkonnas. Lisaks on ELil seejärel võimalik võtta vastumeetmeid valdkondades, kus neil on suurim mõju, kuid samas on tal võimalus valida täpselt ja tasakaalustatult meetmed, millel on ELi huvidele minimaalne mõju.

- ***Võimalus võtta viivitamata meetmeid juhul, kui kolmas riik kehtestab ELi suhtes ühepoolse meetme, mis kujutab endast rahvusvahelise õiguse selget rikkumist ja kahjustab ELi huve***

Samuti soovib raportöör käesoleva määruse kontekstis suurendada Euroopa Liidu suutlikkust reageerida juhul, kui tema suhtes võetakse ebaseaduslikke meetmeid. Võttes arvesse jätkuvaid pingeid rahvusvahelises kaubanduses ja WTOs valitsevat kriisi, peab EL tugevdama oma vahendeid, et reageerida mis tahes ühepoolsele ebaseaduslikule meetmele, mille kolmas riik on tema suhtes võtnud ja mis kahjustab tema huve.

Seega, taotledes vaidluste lahendamise menetluse algatamist, peab ELil olema võimalik kehtestada artiklis 5 sätestatud kaubanduspoliitilisi meetmeid, kui kolmas riik rikub tema suhtes selgelt rahvusvahelise õiguse norme. Sel viisil ja nende ajutiste meetmete tulemusena ei peaks ELi majandus ja selle majandustegevuses osalejad kannatama ebaseaduslike meetmete vahetute tagajärgede all ning seega ootama enne reageerimist mitu kuud, et vaidluste lahendamise protsessi raames tehtaks otsus. See tugevdaks määruse hoiatavat mõju, tagades ELi viivitamatu reageerimise ja tema huvide kaitsmise. Raportöör rõhutab selle meetme hoiatavat mõju ja tuletab meelde, et vastumeetmed peaksid olema proportsionaalsed ja neid tuleks võtta üksnes viimase abinõuna.

- ***Määruse läbivaatamise kuupäeva ettepoole toomine***

Lõpetuseks soovib raportöör muuta komisjoni uue ettepaneku läbivaatamise kuupäeva. Komisjoni kavandatud kuupäev (1. märts 2025) on liiga kauge. Määruse läbivaatamine peab aset leidma varem, Euroopa Parlamendi praeguse koosseisu ametiaja jooksul, et selgitada välja selle rakendamise tulemused ja vajalikud kohandused.

VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Liidu õiguste rakendamine rahvusvaheliste kaubanduseeskirjade kohaldamisel ja jõustamisel		
Viited	COM(2019)0623 – C9-0197/2019 – 2019/0273(COD)		
EP-le esitamise kuupäev	12.12.2019		
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	INTA 19.12.2019		
Raportöörid nimetamise kuupäev	Marie-Pierre Vedrenne 20.1.2020		
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	20.2.2020	28.5.2020	25.6.2020
Vastuvõtmise kuupäev	6.7.2020		
Lõpphääletuse tulemus	+: -: 0:	32 3 3	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Barry Andrews, Anna-Michelle Asimakopoulou, Tiziana Beghin, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Jordi Cañas, Anna Cavazzini, Miroslav Číž, Arnaud Danjean, Paolo De Castro, Emmanouil Fragkos, Raphaël Glucksmann, Enikő Győri, Roman Haider, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Herve Juvin, Karin Karlsbro, Maximilian Krah, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Gabriel Mato, Emmanuel Maurel, Maxette Pirbakas, Samira Rafaëla, Inma Rodríguez-Piñero, Massimiliano Salini, Helmut Scholz, Sven Simon, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Reinhard Bütikofer, Nicola Danti, Dino Giarrusso, Seán Kelly		
Esitamise kuupäev	6.7.2020		

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

32	+
ECR	Geert Bourgeois, Emmanouil Fragkos
GUE	Emmanuel Maurel, Helmut Scholz
ID	Roman Haider, Maximilian Krah, Danilo Oscar Lancini
NI	Tiziana Beghin, Dino Giarrusso
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Arnaud Danjean, Enikő Győri, Christophe Hansen, Danuta Maria Hübner, Seán Kelly, Gabriel Mato, Massimiliano Salini, Sven Simon, Jörgen Warborn, Iuliu Winkler
Renew	Jordi Cañas, Nicola Danti, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Paolo De Castro, Raphaël Glucksmann, Bernd Lange, Inma Rodríguez-Piñero, Mihai Tudose, Kathleen Van Brempt, Miroslav Číž

3	-
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Reinhard Bütikofer, Anna Cavazzini

3	0
ID	Herve Juvin, Maxette Pirbakas
Renew	Barry Andrews

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu